

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőnycim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lejjel
több :: Egyes szám 5 Lei.
Vasárnap 6 Lei; :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 123. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1930. június hó 3

A telefonkoncesszió megingatja Maniu kormányát

— Az Adeverul és a Lupta kormányválságról írnak —

(Bucuresti, június 2.) A Maniu-kormány válságáról napok óta megjelennek hírek s a politikai élet bennfentesei e híreket hol megerősítik, hol megcáfolják. Hetekkel ezelőtt úgy festett a helyzet, hogy a liberálisok kormánybuktató offenzívája lesz a kormányválság előidézője, azután a kormány mögött álló fuzionált pártok egyenletlenségei merültek fel mint a kormány helyzetét megingató jelenségek.

Maniu Titulescut vagy Iorgát ajánlja utódául

A Curentul mai száma közli, hogy Maniu miniszterelnök hosszabban tárgyalta Mihailache földművelésügyi miniszterrel és abban állapodtak meg, hogy összehívják a nemzeti parasztpárt vezetőségét és ha az nem tud

A mai Adeverul és a Lupta szerint a Kormány ismét a legnagyobb válsággal küzd. A válságot nem csupán személyi kérdések idézték elő, hanem a felszínen lévő telefonkoncesszió ügye is, mert a kormány pártja nem állt egységesen a kormány tervezett lépése és a Morgan-csoportnak kiadandó koncesszió mögött. Az ügy állítólag érdekes fejleményeket ígér.

megegyezést produkálni, a kormány átszervezése kérdésében, úgy maga helyett Titulescut vagy Iorgát ajánlja s ő lemond a kormányelnökségről.

Rettenetes felhőszakadás és árvíz pusztított Monorostia, Grosi és Dumbravica községekben.

Az árvíz házakat, hidakat, állatokat sodort el.

Többmillió kár. — A jégeső romboló pusztítása.

Vasárnap délután 3 órakor Monorostia község felhőszakadás következtében képzeltet felülmúló árvíz szelvédt. A hegyi partokban pillanat alatt több méter magasságban szakadt alá a nem várt áradat, úgy, hogy sem az emberek, sem az állatok menekülni nem bírtak. Pár perc alatt víz alá jutott az egész község, a házak és istállók vízzel teltek meg. A hatalmas áradat pelyhként kapta fel az épületeket, istállókat, kerítéseket, takarmánykiszlakat, állatokat és házi butorokat, miket rettenetes morajjal sodort a Maros felé, felszaggatott hidak, összeomlott épületek és lesodort vetések felett.

Az áradat 2—3 óráig tartott s a lakosság örvénygő kétségbeesésben keresi a visszamaradt iszap között egy életen át szerzett értékeit.

Az ujonnan épült állami iskola az ablakokig merült a víz alá; a többszáz éve épült, műzeális értékű fatemplom a víznyomás alatt meghajlott.

A kár előzetes becslés szerint több millió tesz ki.

A kár összeírása hivatalból megtörtént, s az előjáróság az áradat elvonulása után azonnal hozzákezdett az uccák letisztításához, valamint az Arad—Bucuresti-i országot le-

tisztításához, hol a közlekedést a feltorlaszolt butorok és faanyagok elzárták.

Ugyanebben az időben Dumbravita és Grosi község egyrészeben a másik völgyet árasztotta el szintén egy megáradt patak. Az árvíz sodort el minden útjában álló anyagot elsodort. A tömegtelen víz elborította a völgyben levő szántóföldeket, elmosván a fejlődő vetéseket. E községekből nem lehetett kijutni a megrongált hidak miatt; a pontos kárbebecslést csak a következő napokon lehet megejteni. Elképzelhető a víz rombolása, mikor a jobb fekvő Capruta községben, ahol a patak a Marosba ömlik, másfél öles magas víztömeg futott le, elárasztva a mellette levő kerteket, udvarokat. Itt néhány ház szenvedett az ártól, de embert vagy állatot nem sodort el. Az esővel együtt jég is volt, ami a csekély szilvatermést elpusztította Monorostia község határában.

Jégeső és vihar Bukovinában és Karánsebesen.

Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatóságához érkezett jelentések szerint Bucovinában és Karánsebesen óriási jégesők és viharok voltak, amelyek a pályát több helyen megrongálták.

Óriási vihar Budapesten.

(Budapest, június 2.) Az elmúlt éjszaka borzalmas vihar pusztított a fővárosban, amely két óra hosszat tartott. A vihart felhőszakadás követte. A vihar rengeteg kirándulót ért utól, akik alig tudtak menedéket találni. Az óriási felhőszakadás tekintélyes károkat okozott a budapestkörnyéki baromfitenyésztésekben, a veteményesekben és gyümölcsösökben.

Halálos villámcsapás.

(Budapest, június 2.) Tolnamegyében Pincel hely határában az elmúlt éjszaka szörnyű vihar tombolt, amely a természetben nagy károkat okozott. Kogács Ferencné, aki az országúton kocsiával halott, a villám agvonsújtotta.

Zeileis elvesztette perét

(Berlin, június 2.) A törvényszék ma tárgyalta Zeileis rágalmozási perét, amelyet Lazarus egyetemi tanár ellen indított, aki azt állította róla, hogy közönséges kuruzsló. A törvényszék Zeileist keresetével elutasította.

Dr. Schütz Henrik lesz ismét az aradi zsidó hitközség elnöke

(Arad, június 2.) Az aradi izr. hitközség áprilisi közgyűlésén nagy szenzációt keltett a hitközség köztiszteletben álló elnökének, Schütz Henrik dr.-nak az a bejelentése, hogy hitközségi mandátumát néhány hét múlva lejárván, netáni újabb megválasztását nem fogja elfogadni, mert elérkezettnek látja az időt arra, hogy fiatalabb erő vegye át a hitközség vezetését.

Azóta Schütz Henrik dr. a hitközség tagjaival folytatott tárgyalások folyamán meggyőződött arról, hogy az új elnök megválasztása olyan elvi és ezzel kapcsolatos személyi ellentétek kiborbanására vezetne, melyektől a hitközséget feltétlenül meg kell óvni.

Mérlegelte ezt a körülményt és engedett a több oldalról megnyilvánult kívánságnak s elhatározta, hogy amennyiben a bizalom újból felé fordulva és a folyó hó 15-én megtartandó választáson őt választanának meg, úgy korábbi elhatározást megmástítja s az elnöki tisztséget elfogadja.

Saint Aulaire gróf holnap Aradra érkezik

— Ünnepies fogadtatás készül —

(Arad, június 2.) Saint Aulaire gróf, aki Franciaország bucuresti-i követe volt a háború kitörésekor, holnap délelőtt Aradra érkezik. A magasrangú francia vendéget a város és a megye vezetősége ünnepies keretek között fogadja. Az állomáson a polgári és katonai hatóságok várják, ahol a díszes fogadtatás után a város házára, majd a vármegyeházára kísé-

rik a vendéget. Saint Aulaire gróf tiszteletére díszes fogadtatás lesz a megyeházán, délben pedig ünnepies bankett, amelyen a város egyházi, katonai és polgári hatóságainak vezetői fognak megjelenni. A bankett husz terítékes lesz és a magas vendég tiszteletére több beszéd fog elhangzani.

Leszállították a liszt, kenyér és a zsiranyag árát

A hus ára változatlanul maradt — Legközelebb sor kerül a kávéházi és vendéglői árak leszállítására

(Arad, június 2.) Aradváros ármaximáló bizottsága ma délben fél egy órai kezdettel ülést tartott. Ezúttal csupán a kenyér, liszt, hus és zsir árak megállapítása volt napirenden. Az ülésen, amelyen dr. Lujai Cornel polgármester elnökölt, élénk viták folytak le az új árak meghatározásával kapcsolatban. A malmosok és a pékek megbízottai erőlesen tiltakoztak a kenyér- és lisztárak leszállítása ellen, arra való hivatkozással, hogy a buza ára néhány nap óta feltűnően emelkedő tendenciát mutat. A bizottság nem vette figyelembe a tiltakozást és

a kenyér, valamint a liszt árát kilogrammonként ötven banival leszállította. Először a liszt maximálását tárgyalták meg. A malmosok megbízottai kérték, hogy hagyja

meg a jelenlegi árakat, holott a buza ára emelkedőben van. Dr. Botioc Elek szenátor azt bizonyítja, hogy a múlt esztendőben hét-nyolcszáz lej volt egy mázsa buza és a liszt és kenyérárak akkor sem voltak drágábbak, mint most, amikor fele áron lehet búzát vásárolni.

Ezután meghallgatták a husiparosok megbízottját, aki kérte, hogy a borjúhus árát oldja fel a bizottság a maximálás alól. Abba önként hajlandó belemenni, hogy a zsirszalonma, háj árát leszállítsák, a hus árát azonban hagyják meg a régiben. A maximáló bizottság rövid tanácskozás után a következő határozatot hozta:

A mai naptól kezdve a barna kenyér ára öt lej helyett kilogrammonként négy lej ötven bani, a félbarna volt nyolc lej, most hét lej lesz.

a fehér kenyér lisztjéből volt kifecet lej, most nyolc ötven. A rozs kenyér kilója nyolc helyett hatóven lett. A lisztárak ugyanazok, mint a kenyérárak.

A kenyérárak maximálásával kapcsolatban ismét felmerültek azok a panaszok, hogy a pékek, vagy kenyér árusításával foglalkozó kereskedők nem

Ha nem szűnik meg a közönség indolenciája, megszűnnek a maximális árak

— Ismétellen figyelmeztetnem kell a közönséget arra, hogy kénytelenek leszünk megszüntetni az ármaximálást és a szabadversenyre bízni az árak alakulását. Ez a helyzet mit fog teremteni, azt még nem tudjuk, de valószínű, hogy az árusítók, vagy termelők közös megállapodása következtében, az árak nyomban emelkedni fognak. Ennek csak úgy lehet elejét venni, ha a közönség a legszigorúbban ellenőrzi az árak betartását. Panaszok érkeznek, hogy az árusítók sem árulnak maximális áron, de a legritkább esetben sorolnak fel konkrét esetet, ezért a sajtó utján kérem ismét a közönséget, hogy az árakat saját érdekében a legszigorúbban ellenőrizze, mert ha csak egy-két jelentés érkezik, úgy megtanulják a büntetésből az árusítók, hogy be kell tartaniuk a maximális árakat.

tartják be a maximális árakat. Konkrét panasz is érkezett arra vonatkozóan, hogy a kereskedők a fél kilós rozskenyérrel öt lejért árusították, holott a mai napig négy lej, illetve máától kezdve három lej hetvenöt az ára. Dr. Lutai polgármester az újságírók felé fordulva, ezeket jelentette ki:

— A maximum bizottság legközelebbi ülésére különben is napirendre tűztük a maximális megszüntetésére vonatkozó javaslatot. Ez csak abban az esetben nem kerülhet tárgyalás alá, ha látjuk, hogy a közönség indolenciája megszűnt.

A husárak maximálására került ezután szó. A bizottság határozata értelmében a husárak a régié maradtak. Feszert a marhahús 38, a sertés- hús 48, a borjúhús 44 és 48 lej. A bányahús árát leszállította a bizottság 30 és 34 leire. A zsit, szalonna és a hús árát lényegesen csökkentés történt.

A bizottság a zsit árát kilogrammonként 68 lejre 62-re, a szalonna árát 56-ról 50-re, a hús árát 60-ról 54 leire szálította le.

A bizottság végül elhatározta, hogy a legközelebbi ülésén végrehajtja a kávéházi és vendéglői árak maximálását.

A Duce öccse Briand terve ellen új programot ad

(Milánó, június 2.) A Duce öccse Armando Mussolini Briand tervével szemben egy olasz programot adott, amely a következőket tartalmazza:

1. Több békeszerződés revíziója. 2. A fegyverkezési egyenlőség nem csupán Olaszországra vonatkoztatva. 3. A gyarmatok igazságos elosztása. 4. Egyes országoknál a titkos befolyások kiküszöbölése. 5. A mindenkor uralkodó rendszer autoritásának erősítése. 6. Megőrzés a várn és gazdasági kérdésekben.

Gázbombával kellett megölni egy örült gyógyszerészegedet

(Páris, június 2.) Egy gyógyszerészeged Saul városában megőrült. Lerohant a gyógyszerészár pincéjébe és az uccára szóló nyíláson keresztül lövöldözni kezdett a járőrökre. A rendőrség nem tudta megközelíteni a tomboló embert, ezért gázbombát hajított be az ablaknyíláson, amely a gyógyszerészegedet nyomban megölte.

Az ügyvéd kisebbségi nyelven is nyugtázhatja a honoráriumot

(Bucuresti, június 2.) A Kármara igazságügyi bizottsága az ügyvédi törvény módosítását tárgyalta ma délelőtt. A kisebbségi tagok javaslatára a bizottság elhatározta, hogy a kifizetett honoráriumot az ügyvédek a kisebbségek nyelven is nyugtázhatják s a nyugtát a hatóságok el kell, hogy ismerjék. Hivatalos irások azonban csak az állam nyelven szerkeszthetők. Az ügyvédi társaságok még nem történt döntés.

„Polgár bácsi” autószerencsétlensége

(Budapest, június 2.) Súlyos autószerencsétlenség történt ma éjjel a Városligetben az állatkert mellett. Egy piros taxi, amelyet az autószerencsés ismert „Polgár bácsi”, Polgár Sándor vezetett, nekiszaladt egy lámpaoszlopnak és utasai súlyosan megsérültek. Arról a Polgár Sándorról van szó, aki tavaly egyfogatu konfliktusával egész Európát bejárta és amikor hazajött, visszaadta konfliktusát és taxisofőrrendszámot kapott. Az utóbbi hetekben piros taxijával készült nemzetközi körútra. Az éjszaka a sikos uton a taxija megcsuszott, felszaladt a járdára és egy lámpaoszlopba ütközve, összezúzódott. Polgár Sándor agyrázkódást szenvedett és több bordája betört. Utasai közül Kiss Dezső és Lövy Ferenc súlyosan megsérültek, a többi utas könnyebb sérüléseket szenvedett.

Francia erődítmények az olasz és a német határon

(Róma, június 2.) A Giornale d'Italia jelentése szerint Franciaország egy milliárd frankot akar fordítani a német és olasz határon építendő erődítményekre. A lap szerint ezek az erődítmények nem az esetleges támadásokat lesznek hivatva megakadályozni, de a franciák támadásainak lesznek támpontjai.

Szétmarcangoltak a kutyák egy kitelt csecsemőt

(Budapest, június 2.) Törökbalinton Bagogh János egyetemi tanár villája mellett az ut szélén egy, a kutyák által szétmarcangolt csecsemő-holttestet találtak. A holttest egy dobozba volt csomagolva. A csomag fedelén a következő felírás volt: „Isten veled Szivikém, ez az utolsó utam, nem tudlak tovább tartani. A csecsemőt minden bizonnyal az édesanyja tette ki az uccára. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a csecsemő élve, vagy pedig holtan került ki az uccára.

A litvánok lengyel határőrökre tüzeltek

— Véres határincidens a lengyel-litván határon —

(Vársó, június 2.) Szombaton vasárnapra vitradó éjjel Olszanda község mellett, a lengyel határőrséget, amikor az köztutjat végezte, litván területről lövések érték. Megállapították, hogy a litvánok három helyről tüzeltek

a lengyel határőrökre. A lengyel őriarat egyik tagja megsebesült. A lengyel kormány jegyzékben elégtételt fog követelni a litván kormánytól.

Zinober ugratja a rendőrséget

Szombaton édesanyját kereste lel, ma a németvölgyi temetőben volt Nem tudják ellozni, mert a népligeti jasszok rejtegelik

(Budapest, június 2.) A Leszámitoló és Pénzváltó Bank rablásának egyik tettese Zinober József pénteken este, mint az Aradi Közlöny jelentette, nyomtalanul eltűnt. Amikor Kovácsot a rendőrség letartóztatta, hozzákézdtek Zinober kereséséhez, de sem a lakásán, sem a rokonalnál nem találtak s szombaton és vasárnap hiába hajszolták a detektívök hádát. A tegnapi nap folyamán két egybehangzó bejelentés érkezett a főkapitányságra, mely szerint Zinobert a Baross-tér, a külső Ferencváros és az Eperesdő környékén látták, mire a detektívök a jelzett helyre kimentek. Zinobernek nyoma vezet.

Ma délelőtt azután feltűnést keltező bejelentés történt a rendőrségen. Megjelent Zinober édesanyja és bejelentette, hogy szombaton délután találkozott fiával, aki annyira vakmerő, hogy felkereste őt lakásán. Megpróbálta leányával együtt rábeszélhni, hogy térjen haza és jelentkezzen a rendőrségen. Zinober azonban gunyosan mosolygott és eltűnt. Zinobert népligeti jasszok rejtegetik és ezért nehéz a rendőrség nyomozó munkája.

Kovács Jánost ismétellen kihallgatta a rendőrség, aki azonban semmi újat nem mondott. Tegnapi előzetes letartóztatásba helyezték és ma vagy holnap átkísérik az ügyészségre. A hála talált 159 ezer pengőt becsomagolták, lepecsételték és bűnjelként az iratokhoz csatolták.

Az esti órákban érkezett jelentések szerint Zinober a mai délután a németvölgyi temetőben töltötte. A mai nap folyamán két ízben is felhívták telefonon a rendőrséget és közölték egy-egy detektív nevében, hogy Zinobert sikerült elfogni és szállítják be a főkapitányságra. A hír mindkét esetben valótlannak bizonyult. A rendőrség most a telefonáló után is nyomoz.

Ma egy különös tévedés érdekes irgalmat idézett elő a budapesti főkapitányságon. A lapok leküzdötték Révész György hírlapíró fényképét, akinek segítségével sikerült elfogni a Leszámitoló bank rablóját és a fénykép mellett lehozták Zinober József arcképét is, aki a bandita bűntársa volt. Révész egy detektívvel sétált és együtt betértek egy trafikba. Ott is tartózkodott egy detektív, aki azt hitte, hogy kitalálta a rablóját. Zinobert el-

fognia, betelefonált a rendőrkapitányságra, hogy Zinober kézrekerült és utban van a főkapitányság felé. A jelentés nagy izgalmat keltett és percek alatt terjedt el a híre a magyvat fővárosban. Később derült csak ki a tévedés, hogy Révész egy túlbuzgó detektív összetévesztette Zinobertel.

A főkapitányság az éjjeli órákban figyelmeztetést adott ki a közönséghez, melyben óva int mindenkit, hogy Zinobert éllelmiszerekkel, vagy bármiképen támogassák, mert akire az rábizonyul, azt letartóztatják és bünpártolás címén eljárást indítanak ellene.

Elhelyezték a 139. koporsót a Habsburgok sirboltjában

(Bécs, június 2.) (Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Ma, hétfőn helyezték nyugalomra a vérmérgezésben elhunyt fiatal Rainer Károly főherceget, aki az összeomlás óta Bécsben mint filmszállító kerékpáros küldönc kereste meg kenyerét. Rainer Károly, Lipót Szalvátor főhercegnek, az osztrák-magyar tüzérség Spanyolországba emigrált egykori főfelügyelőjének fia, a Napoleon-féle briliánsnyakék megkísérelt eltulajdonítása miatt Amerikában vad alá helyezett Lipót főherceg öccse, a Habsburgok sirboltjának 139-ik lakója. Érdekes, hogy Zita excsászárnő, aki, mint a család jelenlegi feje a bécsi kápecinusok templomában levő sirbolt felett rendelkezik, csupán a főherceg ideiglenes elhelyezéséhez adta hozzájárulását. Ennek valószínűleg az az oka, hogy Rainer Károly léte az esküt a köztársaságra és polgártámberként élt fiatal feleségével.

A temetés a régi ceremóniák szerint, azonban igen szűk körben ment végbe.

Telefon
Lift

Szűkítés
Fűtés

konfort
modern

UNIVERSAL

Budapest
Szeged
Pápa
Kisvárd

Redmált
áruk

hizolgalás

Kedd.

1.

30.000 BILINCS vásárlását ajánlja egy koro-zsvári csendőrkapitány a kormánynak, hogy ezekkel az újrendszerű, patent bilincsekkel szerelje fel a csendőrséget és rendőrséget. A patent az ajánlatottevő kapitány találmánya. A rendelés 9 millió lejt reprezentál s az ajánlat kérdésében Vaida belügyminiszter fog dönteni. A bilincs szükséges rendőri és csendőri felszerelés a renitenskedő vagy súlyosan bűnös letartóztatottak részére. De hogy egyszerre 30.000 új bilincs kell, ez egy kissé fantasztikusnak látszik s az összeg se hagó, az is kissé fantasztikus főleg akkor, mikor számos kulturális célnál a takarékoság a jelszó és vezérelv. Lehet, hogy a régi bilincsek kifogytak, el-el főredeztek — a rozsdá talán nem igen bántotta őket, de a mutatkozó szükségletre, a hiányzó pótlására 30.000 darab új bilincs mégis csak sok?

2.

AZ EGYIK GARANTÁLJA, A MÁSIK NEM GARANTÁLHATJA — ez politikai és közigazgatási kuriózum, mely a közigazgatási testületekben a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozik. Ez a kuriózum egészen szembeötlő, mert dr. Moldovan Valér kolozsvári tartományi igazgató Tordamegye tanácsában kijelentette, hogy a tanács magyar tagjai számára garantálja a magyar nyelv használatát és biztosítja nekik a többségiek részéről a legmesszebbmenő türelmet és megértést. És egy héttel ezelőtt nekünk arról kellett írunk, hogy Aradváros tanácsában a magyar nyelv használatát a kormány sem garantálhatja s a kérdés a többségi tanácsstagok tetszésétől vagy nem tetszésétől függ. A közigazgatásban nem lehetnek ilyen szembeötlő szakadékok. Ami jog Tordában, annak garantált jognak kell lennie Aradon is, mert különben senki sem tudja mi a jog és az egyenjogúság ilyen praktikus példáit látva, könnyen sirva fakad az igazságosság.

Ismét tűz pusztított egy amerikai elmeógyógyintézetben

(Newyork, június 2.) Az Egyesült-Államok Central-Izlandban levő elmeógyógyintézetében egy éven belül a negyedik nagy tűz pusztított, amely teljesen elhamvasztotta az ápolónők lakosztályát. Huszonnyolcan súlyosan megsérültek. A hatezer elmebeteg, akik között sok közveszélyes óriút van, csak nagy erőfeszítéssel tudták megfékezni.

Szeszvíta és interpellációk a kamarában

(Bucuresti, június 2.) A kamara mai ülésén napirend előtt Henes képviselő szólt fel. Interpellál amiatt, hogy a kormány takarékosági elveinek hangoztatása ellenére a párisi követségen két meghatalmazott miniszter, két tanácsos és két követségi titkár működik. Szerinte mincse szükség és élénk ellentétben van a takarékosági elvvel a párisi követségen bejegyzett sok magasállású hivatalnok. Dan Romulus szociálista képviselő beszél ezután. Reflektál a pénzügyminiszter legutóbb tett kijelentésére, amely szerint a köztisztviselőket és nyugdíjasokat a legpontosabban fizetik. Megállapítja, hogy Csernovichban még május huszonhatodikán nem kapták meg a tisztviselők a május havi fizetésüket. Ezután kezdetét vette a szesz törvényjavaslat vitája.

A kamara délutáni ülésén Ralea képviselő kérdést intéz a közlekedésügyi miniszterhez az Universul vádjaira vonatkozóan. Kérde, hogy mi igaz a Stelar-koncernnel való tárgyalásokból és az utépitési kölcsönből. Az interpellációra Gafencu közlekedésügyi miniszter válaszolt. Kijelenti, hogy a Stelar-koncernnel kedvező mederben folynak a tárgyalások és ha befejeződnek, úgy nyomban részletes jelentést tesznek a parlamentben. Az utépitési kölcsönre vonatkozóan kijelenti, hogy a közlekedésügyi miniszteriumba valóban érkezett egy egymillió lejes kölcsönajánlat hét százalékos kamattal. Az ügyet bizottságnak adták ki megvizsgálás céljából, de

A Chevrolet teherkocsi
növeli üzletének hasznát

SOK olyan kereskedelmi vállalat van, amelyek sikere a gyors, gazdaságos szállítástól függ. A Chevrolet teherkocsi úgy épült, hogy a leggazdaságosabb, a legmegbízhatóbb teherautó legyen.

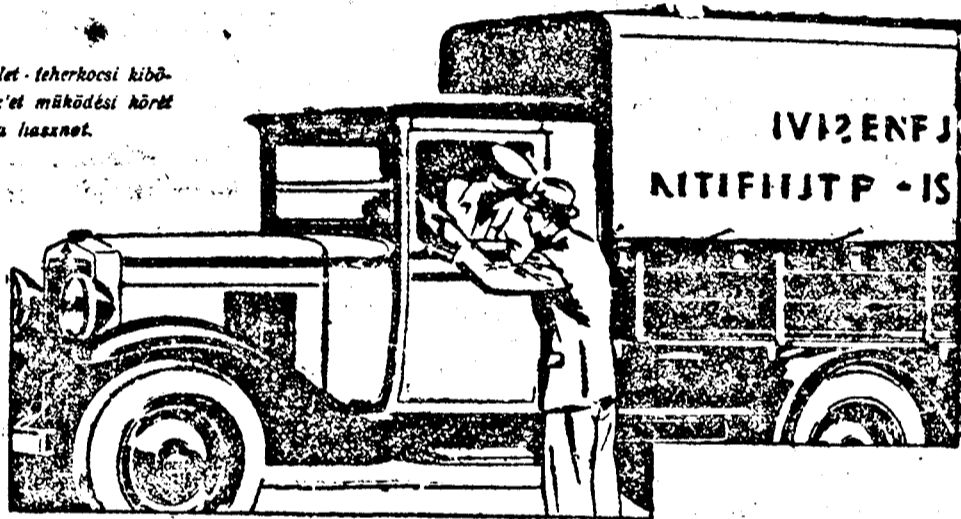
Javításoktól mentes, benzin és olajfogyasztása takarékos, elég erős, hogy a legrosszabb uttal is megbirkózzék — a Chevrolet teherkocsit mindenütt mint a leggazdaságosabb teherautót választják. A Chevrolet bizományos olyan karosszériát építhet, mint amilyenre Önnek szüksége van.

Chevrolet - Pontiac - Oldsmobile
Oakland - Buick - Marquette-
Vauxhall - La Salle - Cadillac
Chevrolet teherkocsi - G. M. C.
teherkocsi - Fisher karosszériák

A GENERAL MOTORS
GYÁRTMANYAI

Chevrolet Kereskedelmi Teherkocsik

A Chevrolet teherkocsi kibővíti az üzlet működési körét és növeli a hasznát.

Ha az alanti szakmák valamelyikében dolgozik, úgy a Chevrolet-teherautó nagyobb haszonhoz juttathatja. Kérdezze meg a Chevrolet bizományosától az árakat és kérje a kocsi bemutatását.

Fa- és szén
Építési anyagok
Mezőgazdák
Szállítási vállalatok

Textil
Sörgyarak
Nagyáruházak
Pékek

Fűszerkereskedők
Bor-és szeszitalok
Gyümölcskereskedők
Műjéggyárosok

még a kölcsön elfogadása ügyében döntés nem történt. Egyébként az Universul vádjait szarol manővernek nyilvánítja és azok nem érdemlik meg, hogy komolyan foglalkozzanak velük.

Cuza a romani kisajátítási visszaélések ügyében interpellál. Ezután a csernovitzi man dátum igazolására került a sor. A szesztörvényjavaslat vitájában dr. Lucian képviselő mond hosszabb beszédet. Nem tartja helyesnek a törvényjavaslatot, amely nem szolgál-

ja az ország érdekeit, fokozza az alkoholizmust és szaporítja a szeszgyártást. Dr. Lupu, mint orvos, kritizálja a javaslatot. Egészségtelen és helytelennek tartja, hogy annak megalkotásánál nem vették figyelembe az egészségügyi fórumok véleményét.

A szenátusban Bianu szenátor javasolja, hogy a Román Akadémiának egy millió lejt szubvenciót szavazzanak meg a könyvtár céljaira. Ezután az egészségügyi törvényjavaslat tárgyalására került sor.

Konfliktus a kenyérrákok miatt az iparügyi miniszter és a bucuresti-i főpolgármester között

(Bucuresti, június 2.) Érdekes ellentét keletkezett Mirto iparügyi miniszter és a bucuresti-i főpolgármester között. Mirto miniszter a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara felkérésére átiratot küldött Dobrescu főpolgármesterhez, hogy a város által meghatározott kenyér- és lisztárak életbeléptetését halasszák el, amíg a kamara megvizsgálja, hogy jogosult-e a leszállítás. Dobrescu

főpolgármester válaszában kijelentette, hogy a fővárosnak törvény által biztosított joga a kenyér- és lisztárak leszállítása. Mielőtt az új árakat megállapította a főváros, alapos tanulmányozás tárgyává tették. Ezért kénytelen megtagadni a miniszter kívánságát és a kenyérrákokat életbe lépteti. A főpolgármester választát élénken kommentálják politikai körökben,

Dobrescu főpolgármester megtagadta a miniszter rendeletének teljesítését

Hat havi hitelte

vásárolhat

könyvet, kottát, papírárut
„CONSUM“ könyvecskével.**KERPÉL-nél.****Irodalom és művészet****Janovicsot, Parlághit és Fekete Mihályt javasolja koncesszióra a kolozsvári írói és újságírói ankét**

(Kolozsvár, június 2.) Az Aradi Közlöny vasárnapi számában beszámoltunk a színészszindikátus gyűléséről, amelyen a magyar színházak sorsáról volt szó. Vasárnap délután Kolozsváron a Keleti Újság szerkesztőségének helyiségében a magyar kisebbségi újságírószervezet és az Erdélyi Irodalmi Társaság tagjai tartottak közös ankétot a magyar színészet sorsának megjavításáról. Az ankéton jelen voltak Dózsa Endre az Erdélyi Irodalmi Társaság elnöke, dr. Kristóf György, Tabéry Géza, Szász Endre, Torday József, Györi Mikés Imre, Valtér Gyula, dr. Gara Ernő, Groisz László, Szentimrei Jenő, Dénes Sándor, Perédy György, Kőmives Nagy Lajos, Gaál Gábor, Fekete Mihály, Hevesi Miklós, Seres József, Végh József, Gárdos Sándor, Hetényi Elemér, Salgó Pál és László Jenő.

Az elnöki megnyitó után Szász Endre szerkesztő ismertette a színészek és színházak helyzetét. Tabéry Géza váradi író javasolja, hogy egy reprezentatív prózai társulatot kellene felállítani. Perédy György felszólalását után, Ligeti Ernő javasolja, hogy az ankét hasson oda, hogy a minisztérium engedje meg a külföldi színészek szereplését Romániában, illetve né gőrdítsenek felléptük élé semmi akadályt. Kristóf György, Torday József, Sajamon László felszólalását Gara Ernő dr. beszéde követte, aki hiábavalónak tartja a sok elméleti vitát, mert a minisztérium elé konkrét javaslattal kell állni. Javasolja, hogy egyelőre a kerületi beosztásokra vonatkozó véleményüket ne terjesszék a minisztériumhoz. De az ankét három igazgató nevével álljon a szépművészeti miniszter elé. Ezek az igazgatók dr. Janovics Jenő, Parlághi Lajos és Fekete Mihály. Javaslatait az ankét elfogadja. Az ankét ezzel véget ért.

• U. Egyh Öhysa. Aradi kultúréletünk megszökött, kedves eseménye U. Egyh Öhysa évzáró beindító előadása. Csütörtökön este a téli színházban foglalkoztunk egy hatalmas előadás keretében élénk jární azt a nagyszerű művészetet, melyet mesterük pikotó erejének köszönhetnek. Harmincegyhárom szereplő lép színpadra látványos, mindvégig lekötő műsorral. Nem a szülők és hozzátartozók számára betámasztott vizsgáról kell beszélnünk, hanem egy tökéletes klasszisz, nagyméretű táncestélyről. Éppen ezért a toltá nem fogja a közönség idegelt igényébe venni: ügyis közüdomású, hogy a művészeti gimnasztikát és itimust táht és csakis előadásaikor taitja be azokat a táncdrámákat, melyek ezidén is bünulatba fogják éjfeni nagyközönségünket. Modern díszletek, Erdélyi Károly tervezte kosztümök, dr. Szelle Károly zongorajátéka, bécsi harmonika és cirkuszenekar alkotják azt a keretet és a vázat, melybe a szebbnél-szebb szóló- és csoporttáncok beleilleszkednek. Aradon a klasszikus tánc nívója teljesen a nyugati magaslatán mozog és ez Egyh Öhysa évek óta tartó, ambiciózus, fáradságtalan működésének köszönhető. A műsor csak érinti a gimnasztikát és táncetüdeket, hogy helyet adjon annak a szervesen összefüggő gerincnek, mely a táncdrámákat egybefonja. Nemcsak a felnöttek és régi növendékek jutottak el a művészeti táncnak arra a magaslatára, ahol az objektív kritikát dilettánsizmus nélkül bírálják, de a kis gyerekek is teljes művészetet nyújtanak.

• Hangos-film lesz Tormay Cecil egyik regényéből. Párisból jelentik: A Paramount filmvállalat Párisban elhatározta, hogy 82 beszélőfilmét készíti franciá, német, olasz, spanyol, román és magyar nyelven. Filmésítésre kerül Hante angol író „Half an Four” című világsiker aratótt darabja is. Az első magyar beszélőfilm Tormay Cecil „A régi ház” című munkájából készíti el a Paramount-vállalat, a Vígsház színészeivel.

• A hangosfilmek szerzői jogvédelme. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Budapesten üléseztek a szerzők ötödik világkongresszusa. A mai ülésen Huszka Jenő szólalt fel a hangosfilm szerzői jogjainak védelme érdekében. A felszólaló rámutatott arra a káoszra, amely a hangosfilm szerzői joga körül uralkodik. Javasolta, hogy Párisban egy központot állítsanak fel, amely nyilvántartaná a hangosfilm-szerzőket, valamint ellenőrizné a hangosfilmek készítését is.

• A világhírű olasz Jumbo-bábszínház Aradon. Szokatlan és a maga nemében páratlan művészeti esemény színhelye lesz négy napon keresztül az aradi ifjúi színház. Csütörtökön, június 5-én este 9 órakor kezd meg vendégjátékát a világ legnagyobb lírai bábszínháza, a nagysefüli olasz író: Enrico Novelli „Fantocci di Jambo” társulata. Az együttes felszerelése 1200 bábszínészből, 18 technikai személyből, 12 operaférfiből és 2 vagon díszlet és színpadi gépekből áll. Az előadások folyamán opera, operett és varieté számok kerülnek színre, a 20 tagú zenekárt R. Franko karmester vezényli. A Jumbo-színház nem tévesztendő össze

szé a nálunk ismeretes primitív bábjátékokkal. Amit ez a társulat színpadi kiállításban és mesebéli szemképrázta világitási hatásokban nyújt, utólréhetetlen. Az egyes számok kizárólag zshére vannak beállítva, a beszéd kikapcsolásával. Az énekesek a legnagyobb olasz operák tagjaiból kerültek ki. A társulat világhírűtá korán Bucuresztben kezdte meg romániai vendégszereplését, ahol a tervezett 12 előadás helyett 30 napig játszott egyfolytában. Az előadásokat végignézte a királyi család, a régensnő, a szerb királyi pár és a diplomáciai testület. A szálló elragadtatással ír a társulat technikai tökéletességéről és kiemelt az énekesek kvalitását, akik — amint a „Rainha” ifia — a Bucuressti-i Opera díszere valának. Dacára a nagy társulatnak és a 2 vagoni kivév felszerelésnek, a nyári színház nagy befutódó képességére való tekintettel az árak bámulatosan olcsók: 80—20 lejig. Csütörtökön este 9 órakor megnyitó előadás, pénteken pedig két előadás, délután 6 és este 9 órakor. Részletes műsor a plakátokon. Jegyek a téli színház pénztáránál.

Egyszakaszos törvénnyel kodifikálják az aradi magyar lutheránus szuperintendaturát**Frint Lajos lutheránus püspök a készülő törvényről — A királyhágóntuli református püspökség ügyé is elintézését nyer**

(Arad, június 2.) Az aradi lutheránus szuperintendatura törvényes elismerésének kérdése — amint azt egy bucuressti-i jelentés közli — végre a megvalósulás stádiumához közeledik. A kultuszminisztérium — ugyanis megbízást adott Bradisteanu vezérigazgatónak, hogy készítse el a királyhágóntuli református püspökség és az aradi magyar lutheránus szuperintendatura törvényes elismeréséről szóló egyszakaszos törvényeket. A Romániában létező vallásfelekezetek védelméről, illetve elismeréséről szóló törvény — mint ismeretes — nem iktatta az alkotmányba sem a királyhágóntuli református püspökséget, sem az aradi lutheránus szuperintendaturát. Annad idején a törvénytervezethez az aradi lutheránus egyházkerület is hozzáfűzte a maga reflexióit, azonban ennek dacára a törvényjavaslat úgy került a kamara elé, hogy az több sérelmes pontot tartalmazott a lutheránusokra nézve. Ezen sérelmek korrigálásaképen a lutheránus egyház kérté az aradi szuperintendaturát alkotmányának teljes elismerését.

Hosszú ideig nem került sor sem a királyhágóntuli református püspökség jogainak beiktatására, sem az aradi lutheránus szuperintendatura alkotmányának törvénybeiktatására, miután a vallások elismeréséről szóló

törvényhez végrehajtási utasítást nem kúrték és így nem lehetett pontosan megállapítani, hogy a kérdéses vallásfelekezeteket milyen pontokról érte sérelem. Bradisteanu vezérigazgató már elkészítette a törvény végrehajtási utasítását és most a két egyházi szerv törvénybeiktatásáról szóló szakaszok megszerkesztésére került a sor. Ez a két egyszakaszos törvény az előrehaladott idő miatt már nem kerülhet a jelenlegi parlamenti ülésszak alatt tárgyalásra, viszont egészen bizonyos, hogy ősszel a parlament megszavazza a két egyszakaszos törvényt.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni az aradi lutheránus szuperintendatura ügyében Frint Lajos lutheránus püspökkel, aki ezeket mondotta:

— Több mint egy éve vajdúk már ez a kérdés. Az elmúlt héten személyesen jártam Bucuresztben Bradisteanu vezérigazgatónál, aki azonban egy szóval sem emítette meg a szóban forgó ügyeket. Annak idején az egyházkerület megtette a maga javaslatát a szuperintendatura alkotmányosításáról, azonban ezt a vallások védelméről szóló törvényben nem vették tekintébe. Remélem, hogy ezzel a törvényszakasszal végleges megoldást nyer a lutheránus szuperintendatura alkotmányos jogainak elismerése.

Egy aradi ügyvéd elleni félmillió kártérítési per a törvényszék előtt. A „Liga” szövetkezet bukásának bírósági epilógusa — Itélet még nincsen

(Arad, június 2.) Érdekes felebbviteli ügyet tárgyalt ma az aradi törvényszék Orazeanu-tanácsa. A kártérítési per az állam indította meg Vadász Armand dr. aradi ügyvéd ellen, aki néhai dr. Barbara Sever törvényszéki elnökkel együtt a „Liga” fogyasztási szövetkezetnek a vezetője volt. A kártérítési per a „Liga” fogyasztási szövetkezet feloszlásával kapcsolatosan keletkezett. A „Liga” hosszú ideig működött Aradon és a környező községek lakosaitól ólész fedezését célozta. A fogyasztási szövetkezet 1920-ban két nagyszabású üzletet kötött, amely a szerencsétlen véletlen folytán anyag forrásba döntötte az intézményt.

Dr. Vadász Armand, mint a „Liga” megbízottja, 150 vagon búzát és kukoricát vásárolt Rosior de Vedén. Az akkori forgalmi mérték folytán a szövetkezet ollyértelmi megállapodást kötött az aradi vasútigazgatósággal, hogy külön szerelvényekkel fogja a terményt elszállítani Aradra. Az aradi vasútigazgatóság kiutalta a szükséges vagonokat. Amikor azonban a szerelvények kárték az

Ó-királyvárhoz, nyomuk veszett, így a gabonát nem lehetett Aradra szállítani.

A szövetkezet Galatiban egy millió értékű árut vásárolt, amikor azonban az áru Aradra érkezett, kiderült, hogy használhatatlan és így újból vissza kellett szállítani Galatiba. A galati cég az szállítási költségeken kívül 18 százalékos kamatot is felszámított a kihitelezett árúért, amit a „Liga”-nak meg kellett fizetni. Ezen üzletmenet mellett nem lehetett azon csodálkozni, hogy a szövetkezet zárásmadásában egy millió deficit mutatkozott.

A felszámolási eljárásnál átvizsgálták a minisztériumban a szövetkezet könyveit és Pope scu Popán inspektor utasítására eljárás indult a szövetkezet vezetősége ellen. Az eljárás azonban átmenetia folytán megszünt. Közben az illetékes minisztérium kártérítés címen akarta behajtani a veszteségeit mutatóköző 530 ezer lejt dr. Vadász Armandon. A bíróság elsőfokú pervezetésnek nyilvánította Vadász dr.-t, aki azonban az elsőfokú határozatot megfellebbezte a törvényszékhez. Az Orazeanu-tanács ma tárgyalta le érdemlegesen a kártérítési pert. Itélet azonban még nincs.

Az aradi és aradmegyei kisiparosok tiltakoztak a forgalmi adó és egyéb sérelmek ellen

(Arad, június 2.) Gazdasági életünk szomorú megnyilvánulását tarták fel vasárnap délelőtt a városháza nagy tanácstermében. A kisiparosok és kézművesek országos szövetségének aradi fiókjá vasárnap délelőtt tíz órakor monstre tiltakozó gyűlést tartott a forgalmi adó, a túl magas kereseti adó és az új betegsegélyzőtörvény tervezete ellen. A városháza nagy tanácsterme tíz órára zsúfolásig megtelt aradi és aradmegyei kisiparosokkal és kézművesekkel.

A gyűlést valamivel tíz óra után Coroban István, a szövetség aradi fiókjának elnöke nyitotta meg.

Az elnöki megnyitó után Samoil Sándor, a Bucurestiben székelő kisiparosok szövetségének elnöke egyórás beszédében lesújtó képet adott a romániai kisipar mai helyzetéről. Beszédében követelte a régi építkezési törvény visszaállítását. A régi építkezési törvény ugyanis adómentességet biztosított az új épületeknek. Samoil beszéde szerint a régi építkezési törvény felendítését ismét az építési munkálatokat.

Samoil ezután rátért a kézművesek egyik legnagyobb sérelmére, a túl magas forgalmiadókra. A kisiparosok kereseti adójuknak ma 90 százalékat forgalmiadóként fizetik, tehát a kisiparos ma kétszeres adót fizet. Az a körülmény mit sem változtat a mai helyzeten, hogy a forgalmiadók 50 százalékat eltörölték. Amikor a pénzügyminiszter a forgalmiadót bevezette, azt ígérte, hogy a forgalmiadót mindössze csak két évig fogják kirógni. Azóta nem két év, hanem tíz év telt el és a forgalmiadót még mindig nem törölték el.

Samoil ezután rátért az új egészségügyi törvénytervezetre és határozottan tiltakozott az új betegsegélyző-rendszer ellen. Beszéde további során követelte, egy kisiparos és kézműves hitelintézet létesítését. Beszéde végén Samoil foglalkozott a nyomdaipar súlyos sérelmével, azzal, hogy a kormány az összes hivatalos nyomtatványait a Bucuresti-i Monitorul Oficial nyomdának adja. Samoil beszédét hatalmas taps fogadta.

Glück József iparkamara elnök kérésére Samoil szavait dr. Cotioiu Romulus, az ipartestület ügyésze magvarul megismételte s ezután rátért a mértékhiatalosítás mi-zériákra.

Dr. Cotioiu után Zima Tibor volt országgyűlési képviselő, az ipartestületek szövetségének elnöke emelkedett szólásra. Elsősorban a forgalmiadó kérdésével foglalkozott. Elmondotta, hogy ő emlékszik arra, hogy Madgearu jelenlegi pénzügyminiszter, mint országgyűlési képviselő Bratianu pénzügyminisztersége alatt interpellált a forgalmiadók ellen.

Vasiliu János előterjesztésére a gyűlés üdvözlő táviratot küldött Maniu miniszterelnöknek és a régenstanácsnak.

Pálunkás Lajos proponálta a Bucuresti-i és az aradi kisiparos-szövetségek fúzióját. A fúzió tervét Samoil beszéde alapján elvetette a gyűlés, mert a két szövetség respektálja egymás határozatait és teljesen egyforma szellemben működik.

Samoil előterjesztésére a következő nyolc pontot memorandumba foglalják és elküldik a régenstanácsnak, a miniszterelnöknek, a szociálisügyi miniszternek és a pénzügyminiszternek.

1. A régi építkezési törvény visszaállításának kérése.

A kisiparosok memoranduma — Az erdélyi és regáti kisiparosok szolidaritása

2. Az állami rendelkezések összegeinek folyósítása.
3. Kisiparos Hiteleszövetkezet létesítése.
4. Biztosítsanak szállítási és utazási kedvezményeket a kisiparosoknak, indokolt esetekben.

Véres összeütközés Lipcsében és Boroszlóban a fajvédők és kommunisták között

(Lipcse, június 2.) Az elmúlt éjszaka véres összeütközésre került sor a nemzeti szocialisták és a kommunisták között. Két ember késszurás következtében meghalt. Az összeütközés egyik sebesültjét menekülés közben

- tekben.
5. A közmunkákat nyilvános arlejtésen adják ki.
 6. Adjának autonómiát a betegsegélyző egyesületeknek.
 7. A forgalmiadók teljes eltörlése.
 8. Hozzanak törvényjavaslatot az üzso-rakamat ellen.
- Samoil meghívta az erdélyi kisiparosokat az e hó 15-én Bucurestiben tartandó tiltakozó gyűlésre.
- A gyűlés déli fél órákor Coroban elnök szavaival ért véget.

szúrták agyon a kommunisták. Boroszlóban is véres összetűzésre került sor az acél-szakosok és a szocialisták között. Három sebesülés történt, 27 embert letartóztattak.

Emeletet huznak a törvényszéki palota

Kilakoltatják a járásbírószágot a városházáról. — Érdekes járásbírószági szárnyára határozatok az aradi Ügyvédi Kamara közgyűlésén.

(Arad, június 2.) Vasárnap délelőtt tíz-egy órakor tartotta meg az aradi ügyvédi kamara rendes évi közgyűlést, amelyen igen nagyfontosságú kérdések kerültek napirendre. A közgyűlésen dr. Velcsó Géza elnökelt. A közgyűlésen majdnem teljes számban jelent meg a jogásztársulat. A közgyűlés megnyitása után a kamara előterjesztette az elmúlt évről szóló számadásokat és a folyó évi költségvetést is. A közgyűlés egyhanguan elfogadta az előterjesztett jelentéseket, majd megadta a felmentvényt a vezetőségnek.

Az ügyvédi kamara közgyűlést választmányi ülés követte. Itt kerültek tulajdonképpen szóba azok a nagyfontosságú kérdések, amelyek az aradi törvényszékhez tartozó jogásztársulat közlebről érdeklik. Legelsősorban az aradi büntető járásbírószágot elhelyezésének kérdése került megvitatásra. Nevezetesen a járásbírószágot büntető osztályát már évekket ezelőtt a városháza földszinti helyiségében helyezték el. A városnak azonban az adminisztráció kiterjedtsége folytán szüksége van a helyre, így arról van szó, hogy a büntető-járásbírószágot jelenlegi helyiségéből kilakoltatják és ideiglenesen az államvasuti üzletvezetőségi palotában helyezik el. Ez a megoldás erősen sérelmes a jogászokra, mert a nagy távolság igen megnehezíti az ügyvédek munkáját.

Ezzel párhuzamosan napirendre került a büntetőjárásbírószágot elhelyezésének végleges megoldása is. Arról van ugyanis szó, hogy a törvényszéki palota járásbírószági szárnyára emeletet huznak és itt helyezik el a büntető-járásbírószágot hivatalhelyiségéről a város, illetve a vármegye tartozik gondoskodni, ez a két közigazgatási fórum érdemben már letárgyalta a problémát és elhatározta, hogy a maga részéről megfelelő összeggel hozzájárul az építési munkálatokhoz. Az aradi büntetőjárásbírószágot ügye jelenleg az igazságügyminisztérium előtt fekszik, most már csak a minisztériumon múlik, hogy mikor kezdik meg az építési munkálatokat. Az ügyvédi kamara választmánya a büntetőjárásbírószágot elhelyezéséről tett bejelentéseket tudomásul vette.

Ugyancsak napirendre került a választmányi ülésén az aradi járásbírószágot adminisztratív kiépítésének ügye. Az utóbb években az akták száma annyira felszaporodott, hogy a járásbírószágot tisztviselőikara képtelen a restanciát feldolgozni. Az ügyvédi kamara választmánya határozatot hozott, amely szerint feliratot intéz az igazságügyminiszterhez, amelyben kéri, hogy az aradi járásbírószághoz még két járásbíró nevezzen ki, mert a nagy restanciával csak ilyen módon lehet megbirkózni.

Eliogták a Kereskedelmi Bank egyik csekkcsalóját

(Budapest, június 2.) Néhány nappal ezelőtt a rendőrség kinyomozta a Hazai Közlőipar R.-T. nevében a Kereskedelmi Bank terhére elkövetett 500 fontos csekkcsalás tetteit, Arnoth József és sógora, Turtsák Ferenc személyében, akik ellen a rendőrség elfogatóparancsot adott ki. Vasárnap este megjelent a főkapitányság ügyeletén Szini Erzsébet huszonöt éves dohánygyári munkásnő, aki tízezer pengőt tett le az ügyeletes rendőrtiszt asztalára és elmondotta, hogy a pénzt véletlenül, Arnoth Józseftől kapta. Szini Erzsébetet azonnal vallatóra fogták s a leány vallomása során elmondotta, hogy évek óta nem látta Arnoth Józsefet, aki közben megházasodott. Arnoth József szombaton megjelent nála a dohánygyárban és sétálni vitte őt. Közben bevásároltak, többek között egy szét-szedhető sátor is vettek és a Hírvösvölgybe mentek. A szombatról vasárnapra virradó éjszakát a sátor alatt töltötték s ő csak vasárnap reggel tudta meg, hogy a férfit körözik, miután az dicsekedve mutatta meg egy újságban, hogy ő az, akit a rendőrség köröz. Szini Erzsébet előadta még, hogy ezek után azonnal ott akarta hagyni Arnoth Józsefet, aki azonban brutalizálta őt és kényszerítette arra, hogy estig vele maradjon. Végül este csak azzal a feltétellel engedte el, hogy egy lakást vesz ki és erről értesíti másnap Arnothot, aki

erre a célra adta át neki a tízezer pengőt. Az érdekes adatok birtokában a rendőrség még vasárnap éjjel detektíveket küldött ki a Hírvösvölgybe, hogy Arnoth Józsefet fogják el. A detektívek ma délelőtt ellopták Arnothot és Turtsákot, akik éppen konzerveket melegítettek s ebédjüket akarták elkölteni. Háromezer pengőt megtaláltak náluk.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ: Sorozatos előadása az óriási sikerű HADZSI MURAT (A fehér ördög) című hatalmas hangosfilmnek. Ivan Mosjukine, Lil Dagover és Betty Amann-nal a főszerepekben. Előadások kezdete 5, 7 és negyed 10 órakor. Pontos megjelenést kérünk, mert az ajtók kezdéskor bezáratnak.

SELECT MOZGÓ utoljára: Lon Chaney egyik legnagyobb teljesítménye a POR ÉS HAMU c. exotikus drámában Imogene Robertson és Lionel Barrymore közreműködésével.

ELITE MOZGÓ: KALAND (Szerelmem pokla.) Rendkívül izgalmas szerelmi dráma a nagynevű Brigitte Helm és Henry Stuart-tal mint főszereplőkkel.

GRADISTE MOZGÓ: KÓBORLÓ SZERELMEM. Szellemes francia vígjáték. Főszereplők: Jeannine Liezer és Gabriel de Gravenne.

Szülők
figyelmébe!

A SZEGEDI SZENT GELBERT KONVIKTUS
a jövő tanévre felvessz jó előmeneteli középiskolai tanulókat. Évi ellátási díj 600 P. Tájékoztatót az intézet igazgatója (Szeged, Kálvária-u. 10. szám) kérésre küld.

HIREK.

A Népszövetség egészségügyi megbízottai Aradon

(Arad, június 2.) Érdekes vendégek érkeztek tegnap este a fél nyolc órai temesvári vonattal Aradra. Egy tizenegy fős, tanulmányi utat végző orvoscsoporthoz, mely a népszövetség egészségügyi osztályának megbízásából jött Romániába. A Népszövetség egészségügyi osztálya több orvoscsoporthat Európába küldött, hogy az államok speciális egészségügyi viszonyait tanulmányozzák. Egy csoport Franciaországba ment, egy másik Romániába látogatott el, ahonnan Jugoszláviába utazik, hogy az ottani egészségügyi helyzetről tájékozódjon.

A Romániát látogató csoport tagjai különböző országokból érkeztek. Tagjai: Tomanek Ewald dr., a Népszövetség egészségügyi osztályának tagja, titkárnőjével, Rickli asszonnyal. Tomanek dr. prágai, de állandóan Genében tartózkodik. Jabiloff Pál dr., Tirnovo városi tisztifőorvos, Blaskoff Miklós dr. és Guentcheff Haralambi dr. Szófia, Milovanovic Vojislav dr. Ujvidék, városi tisztifőorvos, Lapajne Zsivko dr., Laibach, egészségügyi főkegyszék, Kuzsevics Milo dr. Zágráb, Laugier Charles dr. Craiova, Vonica Ionit dr. Bucuresti és Gheorghendzis József dr. Athén.

A külföldi orvosokat dr. Cucu városi főorvos, dr. Cosma megyei főorvos, dr. Moldovan kórházi főorvos, dr. Radu gyermekkórházi főorvos, dr. Abu a bábaképző intézet főorvosa és dr. Knall helyőrségi főorvos várták az állomáson. Az állomásról a Központi étterembe mentek, ahol megvacsoráztak.

A vendégorvosok ma reggel dr. Cucu főorvos vezetésével meglátogatták az aradi egészségügyi intézményeket. Először a gyermekmenhelyre mentek. A gyermekmenhely nagy tetszést váltott ki a bolgár és görög orvosoknál, mert náluk gyermekmenhelyes intézmények még nincsenek. Ezután a külföldi orvosok meglátogatták a gyermekkórházat, szülészeti klinikát és végül megnézték a Shone-csatorna működését. Délben a Központi étteremben bankettet adtak az idegen orvosok tiszteletére.

A népszövetség által kiküldött orvosok délután folytatták útjukat Kolozsvár felé.

— **Időprognózis.** Egyelőre még meleg idő várható, zivataros esőkkel.

— **Mihály király Craiovában.** Bucurestiből jelentik: Mihály király Heléna anyakirálynővel Craiovában tartózkodott és a mai napon visszatért Bucurestibe.

— **Miklós régensherceg külföldön.** Bucurestiből jelentik: Miklós régensherceg a parlament bezárása után Jugoszláviába, onnan Párisba utazik. A régensherceg harminc napig marad külföldön.

— **Titulescu Mária özvegy királynénál.** Bucurestiből jelentik: Titulescu londoni román követ ma kihallgatáson volt Mária özvegy királynénál a cotroceni-i palotában. Titulescu szerdán visszautazik Londonba.

Nyári újdonságok

reklám árakban 6 havi részletre

„CONSUM“ könyvvel

GLEISINGER

áruházában Arad, volt Forray-ucca.

— **Ujságíró kongresszus lesz.** Nagyváradról jelentik: Június 22-én országos újságíró kongresszus lesz Nagyváradon.

— **„Kürten Péter, a düsseldorfi vámpír“** című riportunknak kezdése technikai okok miatt csak pár nap múlva kezdődik.

A reconvalescentia a szervezet újraéledése sorozatos betegségek után. Ezt az újjáépítést segíti elő az OVOMALTINE, a teljes értékű, tökéletes erősítő táplálék.

Gyönyörűség saját holmiját LUXAL mosni mert ezáltal gyönyörű eredményt ér el. A finom kelmék újra vizsgálják eredeti formájukat és színüket. A LUX fehér habja feloldja és gyorsan eltávolít mindenféle szennyet és pecsétet a finom kelméből

LUX

LEVER BROTHERS LIMITED
PORT SUNLIGHT ENGLAND

LUX 131-0243 N

— **Gépkatonákat gyártanak az angolok.** Londonból jelentik: Az angol hadsereg most új típusú gyorsjárású kis tankokat állított be, amelyet rövidesen „gépkatonának“ neveztek el. Az új fegyvertípus páncélautószerű és úgy hírlik, hogy a gyalogsági háborúra nagyfontosságú kihatással bír.

— **Rehabilitáltak Erdős Mátyás butyini vezető-járásbíró.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Berdan György butyini ügyvéd képtelen vádakkal illette Erdős Mátyás ottani vezető-járásbíró. Erdős dr. rágalmazás címén feljelentette Berdan György ügyvédet, akif a törvényszék elmarasztalt, Berdan most más uton akart ártani a vezető-járásbírónak. Feljelentette az igazságügyminiszteriumban. A múlt hónap 23-án kiszállt egy inspektor a butyini járásbíróságon és tíz évre visszamenőleg felülvizsgálta az összes ítéleteket. A vizsgálat csütörtökön éjjel három órakor nyert befejezést és ekkor kiderült, hogy Erdős Mátyás dr. teljesen rendben végezte munkáját. Így a vezető-járásbíró tökéletes rehabilitációt kapott.

Elveszett

vasárnap délután a város központjában egy gyík-alaku briliánsokkal kirakott brocht. A megtaláló kéretik, a brocht magas jutalom ellenében (10.000 lej) PAUNESCU ezredesné lakásán leadni — Consistorului 48.

— **A hőség első áldozata.** Szegedről jelentik: A napok óta tartó nyári hőségnek megvan az első áldozata. Pap Istvánét hóguta-ütéssel a kórházba szállították, ahol meghalt.

— **Halálos kimeneteli verekedés Iratoson.** Az elmúlt év novemberében Suli Mátyás és Lajos az iratosi korcsmában mulattak. — A szomszéd asztalnál Dani Sándor, Fodor György és Kocsis András iratosi legények foglaltak helyet, akik már régebbi idő óta haragban voltak a két Suli testvérrel. Mulatozás közben ismét összeháklkoztak az ellenséges felek. A veszekedés hevében Suli Mátyás két sörösüveggel fejbe vágta Dani Sándort, majd Kocsis Andrásra rohant és egy doronggal addig ütlegelte, míg holtan terült el a földön. Az aradi törvényszék Orazeanu-tanácsa ma délelőtt tárgyalta harmadikban az iratosi halálos kimeneteli verekedés ügyét, azonban ítéletet csak június hetedikén hozhat a törvényszék.

Pünkösdi ünnepekre

legelőcsöbben vásárolhat

STRASSER

divatáruházában, szemben a Lutheránus templommal.
Tagja a CONSUM kereskedelmi r. t.-nek.

— **Visszaadott kolportázslog.** A temesvári kormányzóság kebelén belül működő „Comitet Local de Revizuire“ ma tárgyalta a „Vointa Poporului“ kolportázs ügyében Aradváros határozata ellen beadott felebbezését. A komité dr. Hermann táblai tanácsos elnöklésével a Vointa Poporului felebbezésének helyt adott.

— **Ha fáradt és izgatott,** ha álmatlanságban és örökös félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, szívfájás, mellnyomás és fuldoklási rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorral 1—2 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Patkányok lakmároztak két női hullán.** Bucurestiből jelentik: Magurei közelében egy paraszt két feloszlásnak indult női holttestet talált, amelyeken patkányok lakmároztak. A vizsgálat megindult.

VIZUMOT Sándor Ferenc

Arad legrégibb vizum-irodája a legelőnyösebben intéz.

— **Megtámadta a csendőroket.** Néhány nappal ezelőtt Neamtu János ágrisi lakos bűnvádi feljelentést tett a csendőrségen, hogy éléskamrájából 30 kiló szalonnát elloptak. A csendőrség gyanúja Oprea Arzen ágrisi lakosra terelődött, akinél házkutatást tartottak. A házkutatás megejtésére Roscan Constantin csendőrszervező és Magarea Miklós közcsendőro jelentek meg Oprea lakásán. A gyanúsított a szomszédokban tartózkodott. Amikor azonban hazatért és megpillantotta a hatóság embereit, botot ragadott és azzal a csendőrszervezőt fején megsebesítette, Magarea Miklós közcsendőro egyik ujját pedig leütötte, majd az ablakon keresztül elmenekült. Az ágrisi csendőrség azóta hiába keresi Oprea Arzent.

— **Helyreigazítás.** Az Aradi Közlöny 1930. május 24-iki számában „Egy lippai orvos kalandja egy veszett kutyával“ címen közölt hír adatai a valóságnak meg nem felelnek és rosszakaratu információ alapszanak. Az informátor pár napos lippai távollétemet használta fel az alaptalan és fantasztikus hír terjesztésére. Dr. Zucker Jenő orvos.

— **Az aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleményei.** Felkérjük egyesületünk választmányi tagjait, hogy folyó hó június 3-én délután 5 órai kezdettel irodahelyiségünkben értekezletet tartunk, melyre pontos megjelenésüket kérjük. Az elnökség.

— **Az „Elena Ghiba Birta“** Arad, leánygimnázium igazgatósága tudomására adja a tanulóknak, hogy a magánvizsgák folyó hó 5-én kezdődnek. Felvételi vizsgák a IV. osztályba két ízben: június 21—24. és szeptember 7—12. között lesznek. Felvételi vizsgák az I-ső osztályba június 21—24. és szeptember 1—4 között lesznek.

— **Nagy mesedélután június 9-én** a Minorita Kulturházban. Rendezi a Növédelmi Hivatal.

— **Otthon is megürödhethünk a humor verőfényében,** ha 8 lejért megvesszük a „Garabonciás“ legnagyobb számát. „Rikkáncsi di Jambo“ szenzációs című, azonkívül egész sereg humoros és satirikus aktuális. Ma már mindenki a Garabonciás vicein mulat. Eladás egész évre 200, félévre 100 lej. Kiadóhivatal! Cluj, Str. Saguna 8.

NAGY PÜNKÖSDI CIPŐVÁSÁR A MOST MEGNYILT

ARAD, STR. METLIÁNU (FORRAI-ÚTCA) 9. H. E. O. L. A. M. Cipőárúházban

Danzalásos olcsó árakon! Sifésnél szikképletét most beszerezni amíg ezen készlet ki nem fogy.

Női vászor fölcipők lemaradt számok 60 lejtől	Gyermek cipők 90 lejtől	Női fölcipők, egyes párok 120 lejtől	Női divat fölcipők különf. sz. 180 lejtől
Férfi fölcipők, szürkék és fehérek 280 lejtől	Női föltöltött nyári divatcipők 380 lejtől	Férfi divatcipők föli és magas 380 lejtől	

KIRÁLYTANAK HÍVÓKÖZLETÉSÉVEL ÁRADRA ELOSZÁRVA ÉS MEGYÉSI HÍVÓKÖZLETÉSEL

Segítséget kér Aradtól Asztalos Sándor egyetlen fia, aki szegényházban nyomorog

„Az én apám mentette meg Aradot!” — Német és francia levél, melyben élettragédia és szomorú romantika van

(Arad, június 2.) Asztalos Emil egy gyár-vállalat éjjeli őre volt, lakik Hamburgban; pontos címe: Hamburg, Hofweg 64. Haus 2.

Hogy mi köze van Aradváros közönségének Asztalos Emilhez és pontos címéhez, azt meg fogjuk látni a továbbiakban.

A város vezetőségéhez a napokban levél érkezett. Ötöges irással, francia nyelven. Egy másik levél is volt a borítékban Sófalvi György ipartestületi titkárnak címezve. Ez a levél már egyszer megjártá Aradot. Visszament Hamburgba azzal a megjegyzéssel, hogy „Ismeretlen”. Azt csak mellékesen jegyezzük meg, hogy Sófalvi Györgyöt mindenki ismerté Aradon, ahol fontos közéleti szerepet töltött be és hosszú esztendőkon keresztül vezetett az iparosok ügyeit. Meghalt. Munkájának gyümölcse megmaradt, de ő ismeretlenül vált a posta előtt.

Azért küldte el Asztalos Emil (mert ő volt a levél írója) a város vezetőségéhez a Sófalvi Györgyhez írt levelét is, hogy a közgazdaságban talán ismertebb a neve és kézbesíteni fogják. Kézbesíteni nem lehetett. Így került hozzám.

A francia és német nyelvű levelekben arról van szó, hogy a helyen három esztendő, állását vesztett éjjeli őre a legirtózatosabb nyomorban él a nagy német kikötővárosban. Ő maga miatt nem panaszkodik, mert a hamburgi szegényház gondoskodik róla, de él még az öreg felesége is és vele nyomorog leánya.

Hosszu és kínos töptengés előzte meg ennek a levélnek az írását. Sivat helyzetét, az éhezés azonban affa kényszerít, hogy valami anyagi segélyért a városhoz folyamodjon.

„Ugy értem, — hangzik a levél magyar fordítása — hogy némi jogom van Aradváros segítségét igénybe venni.

Az én apám mentette meg Aradot a szabadságharc idején attól, hogy lakosságát lemészárolják a vár felől beözönlő osztrákok!

Most már érthetővé válik, hogy miért tartom érdekeseznek Asztalos Emilnek, a hamburgi szegényház lakójának levelével foglalkozni.

Asztalos Emil egyetlen élő gyermeke Asztalos Sándornak, az 1848—49-es magyar szabadságharc egyik legbátrabb hőségének, aki valóban megmentette Aradot a rablástól, rombolástól és a lakosság lemészárlásától.

Előtte a két levél. Intelligens ember ötöges, részletes írása. Az egyik német, a másik francia. Néhal Sófalvi Györgyhez írt levelében azt írja, hogy régi ismerőshöz, régi barátához folyamodik. Kéri, hogy tegyen valamit az érdekében, hogy családja ne haljon éhen.

„Az apám emlékére egyesület alakult Aradon évtizedekkel ezelőtt — írja Asztalos Emil — „Asztalos Sándor-kör” volt a neve. Talán ennek az egyesületnek a tagjai figyelnek fel családom nyomorára és segítenek feleséggem és gyermekeimem.”

Mind a két levélből kiérzik valami fájó és megtört önérzetesség. Vérrel írta ezeket a leveleket, mert kérni kellett bennük. Minden szava jágat a fájdalomtól: nemcsak családja nyomorúsága miatt, hanem azért is, mert kérnie kell.

Asztalos Emil, ha önérzete engedte volna,

kérhetett, folyamodhatott volna segélyért már előbb is. De talán nem is kellett volna segélyt kérnie. Magyarországon megbecsülik a nagy emberek leszármazottját. Evtizedekkel ezelőtt jó állást is kaphatott volna. De Asztalos Emilnek nem kellett kegy, könyörület. Saját erejéből és nem apjának dicsőségéből akart élni.

Senki a világon nem tudott arról, hogy Asztalos Sándornak, a nagy magyar szabadsághősnek még ma is élnek közvetlen hozzátartozói.

Ez a két levél szomorú tragédiákat sejtet a nagy ember letört fiáról.

„Valamikor régen voltam Aradon — írja

100 halott, 800 sebesült a hindu fronton

— Félmillió embert akarnak toborozni a nacionalisták —

(London, június 2.) Gandhi a fogságból levelet írt India alkirályához. A levélben elfogatása után előfordult erőszakoskodások okozta véraldozatok felett sajnálkozását fejezte ki. Az indiai angol kormány a levélre nem válaszolt, csupán egy elismervényt küldött Gandhinak arról, hogy a levelet megkapta. Az angol hatóságok a nacionalistákkal sem írásban nem érintkeztek, sem szóba nem állanak addig, amíg azok a polgári törvényeknek ellen-szegülnek. Az indiai helyzet lehetőleg könnyebb pontja az európaiak elleni gyűlölet és az angol áru iránti bojkott.

(London, június 2.) Indiában, Északnyugaton a helyzet változatlan. Daskal községben a felkelők összeütköztek a rendőrséggel. Egy rendőrfelügyelő meghalt és a felkelők közül többen megsebesültek. A legutóbbi harcokban százan haltak meg és nyolcszázan

tovább. — Tudom, hogy édesapám nevével utat is neveztek el”.

Asztalos Emil a hamburgi szegényház könyvtárából tergei életét. Édesapjáról feljegyzi a történelmet, hogy 1849. február nyolcadikán megmentette Aradot a pusztulástól. A huszonkilencedik zászlóalj megfutamodott a sűrűn hulló ágyutolyóktól, az ellenség tulajdonjól: De ő kezdőbe ragadta a zászlót, lelkes szavakkal az ellenség elé vezette a katonákat. A volt Boczkó- és Asztalos Sándoruccán volt az ütközet, amelynek eredményeként a szerbek, akik szabadságra kaptak ígéretet, visszafutottak a Maros túlsó partjára. Megjegyzi még a történelmet, hogy Asztalos Sándor Genében, párbajban vesztette el életét.

Szép és romantikus életet élt az apa. A történelmet megörökítette nevét. A fiu idegen országban, a szegényházban nyomorog. Ebben is van valami szomorú romantika...

Pilis Géza.

Kést döfött magába egy aradi kereskedő

Családi tragédia lináléja. — Az öngyilkosjelölt állapotára nem válságos.

(Arad, június 2.) Megírta az Aradi Közlöny, hogy egy aradi fűszerkereskedő feljelentést tett a rendőrségen a felesége ellen hazárateljesítés miatt. A különös feljelentés mögött érdekes családi vonatkozású ügyek húzódnak meg, amiről ügyvédek beszámoltunk.

Klein Jenő fűszerkereskedő egy nappal később újabb feljelentést tett a rendőrségnek a felesége ellen, mert az állítása szerint üzletén feltört a lakatot.

A kereskedő feljelentését újabb néhány nap múlva visszavonta. A kereskedő ma reggel nyolc órakor beállított az üzletébe, amelyről valószínűleg felesége azt mondta, hogy az övé.

Egyik verzió szerint a kereskedőnek ma lett volna tárgyalása feleségével és megkérdezte az asszonyt, hogy megy-e a tárgyalásra. Az asszony nemmel válaszolt. Kleint ez annyira felháborította, hogy felkapta a kiszolgáló-pulttól a szálmivágó kést és azt magába dőtte.

Klein a szurás következtében összeesett. Mivel az öngyilkossági jelenet az ajtó közelében játszódott le, azt többen látták. Így azonnal az öngyilkos segítségére siettek. Kocsin szállították a kórházba. Szerencsére a kés nem sértette meg a kereskedő nemesebb részeit. Klein sebeit a kórházban kimosták és bekötötték. A délutáni órákban érdeklődtünk állapota felől. Azt a választ

megsebesültek. Bombayból érkezett jelentések szerint, ott tegnap nagy népgyűlést tartottak a nacionalisták. A gyűlésen elhatározták, hogy messzerienő propagandát indítanak önkéntesek szervezése érdekében. Fél millió önkéntest akarnak össztoborozni. Egyben propagandát indítanak az angol áru elleni bojkott kiterjesztése érdekében.

(London, június 2.) A tömeges sörhammozgalom jóidőre megszűnt, mert a közeledő ünnepekre való tekintettel, a söraktának megrövidítése tilos. A völli-i törvényszék megkezdte a sörhammozók ügyének tárgyalását. A nyolcszáz vádlott közül hetvenkettőt 3—3 havi fogságra ítélték. India északnyugati részén az angol csapatok két falut megszálltak. A nacionalista bojkott következtében 29 hindu politikai és nyelvi államtanács tag lemondott.

Kaptuk, hogy túl van minden veszélyen és holnap már el is hagyja a kórházat.

Az öngyilkos kereskedő felesége viszont azt gátlítja, hogy férje azzal állított be az üzletébe, hogy „bucsúzni jöttem tőled.” Majd zsebkését (nem a szálmivágó kést) oldalába dőtte. A feleség azt mondotta, hogy nem tudja másnak vélni férje szándékát, csak „egyszerű” visszahódítási kísérletnek.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyét létesítettünk, ahol ingyenes az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

- Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.
- Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-a.
- Dohánytözsde volt Kossúti-u. 4 szám.
- Juhász Gábor fűszerüzlete v. Örezy- és Dezső-utca sarok.
- Dohánytözsde; Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában lévő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken éfedett áron adja fel; mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

Nyugodtan pihenhetsz, veszély nem fenyeget.
Flit biztosan pusztít szúnyogot, legyeket.

A gyermek életéért nagy adót fizet a visszatérő rovaroknak, melyek csökkentik ellenállóképességét, beszennyezik eledelét és hordozzák a betegséget szegény kis védtelen testére. A rovar a gyermekkor legfenyegetőbb veszedelme. Permetezzünk Flitet. Flit megöli a legyeket, szúnyogokat, bolhákat, tetveket, molyokat, hangyákat, svábokat, poloskákat... és elpusztítja potéit is. Veszélytelen. Nem hagy foltot.

Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal!
Sárga kanna — fekete sávval

FLIT

Gyorsabban öl

Kizárólagos vezérképviselő Romániában: STANDARD DROGHERIA București

Hirdessen

a 45 éve fennálló

„Aradi Közlöny“

pünkösdi
számában.

SPORT

A Gloria-C. F. R. biztosan győzött az Universitatea ellen és az országos bajnokság döntőjébe került

Gloria-C. F. R.—Universitatea 3 : 0 (1 : 0)

(Arad, június 2.) Hatalmas érdeklődés előzte meg az országos bajnokság középdöntőjét, amit a mérkőzésre összegyűlt 3500. főnyi közönség is igazolt.

Még az előmérkőzés folyt, még a játékosok a tribün alatt öltözködtek, de már a tribünön és az állóhelyen nagy összecsapásról folyt a beszélgetés. Ma győznünk kell — ez az egyhangú vélemény. Győznünk kell, mert akkor aradi csapat fog az országos bajnokság döntőjében játszani. Tizedik éve játszanak már Nagyrománia országos bajnokságáért, eddig még aradi csapat nem játszott a döntőben, egyszer sem. Tehát ha ma győzünk, akkor már az országos bajnokság döntőjében vagyunk és talán az országos bajnokság döntőjében is megálljuk a helyünket.

A csapatok kivonulnak a pályára.

Alig vonulnak le az előmérkőzés csapatai, már is megjelenik a pályán a fehér-fekete dresszes egyetemi csapat. Udvarias aradi taps fogadja az egyetemista fiukat, amit a kolozsvári különítmény csatakiáltásai erősítenek. A taps nem akar megszűnni, mert a kolozsvári tenverek szorgalmasan verődnek össze, így tehát csak még erősebb lesz, amikor a Gloria-CFR kivonul a pályára. Csakhamar megjelenik az egykori román és magyar súlydóbbajnok, a népszerű Morar Teofil dr., a bíró. Őt is tisztes taps köszönti. Amint a bíró kimegy a pályára, Guga és Huszti csapatkapitányok a pálya közepe felé sietnek, hogy válasszanak. A választásnál az aradi kapitány-

nak kedvez a szerencse. Huszti meglepetésre széllel szemben választ, igaz, hogy ez által a kolozsváriak a nappal kerülnek szembe.

Már kezdetben kidomborodik az aradiak fölénye.

Az Universitatea kezdi. Az első formás támadást a Gloria-CFR vezeti. A szél mindinkább erősödik, még sem tud az U. fölénybe kerülni, sőt mindinkább kidomborodik az aradi csapat fölénye. Előbb az U. kísérletezik erőtlen támadásokkal, de ezeket imponáló biztonsággal akasztja meg a Gloria-CFR pompás formát játszó hátvéd-duója. Lassan-lassan kezd kialakulni az aradiak fölénye. Az aradi csatárok többször hozzák veszélyes helyzetbe a kolozsvári kaput, de néhány korneren kívül, pozitív eredményt nem tudnak elérni. Egy U. lefutás után Guga ereszt meg hatalmas lövést, de kapufát ér a labda. Néhány perc múlva pedig Muntean lő nagy ziccet az U. kapufájára.

Az első gól.

Az állandó aradi támadások közül az U. védelem többet kornerra ment. Az egyik kornert Cosma szépen iveli. A labda előbb az U.-védőket éri, majd Balihoz kerül, aki előírászerűen gólba vágja, a meglepett Puscariu mellett. A félidő Gloria-CFR támadásokkal végződik.

Szünet után két Gloria-CFR-gól és U. kapufa.

Szünet után ismét Gloria-CFR támadás a nyitány. Igna beadására Puscariu kapus és

Munteanu egyszerre róhamok. A kapus hamarabb éri el a labdát, de ügyetlenül kiejti és a befutó Munteanu az U. kapuba sodorja a másik gólt. A kolozsváriak erősen akarnak, de a pompás aradi védelem könnyen veri az erőtlen U. támadásokat. Két izben azonban mégis sikerül a kolozsváriaknak izgalmat keltő helyzetet teremteni az aradi kapu előtt. Előbb Cichi 2 méteres lövését menti a kapufa, majd Guga az első félidőben recept szerint tizenhatosról kapufát lő. A két kapufával az U. kilötte minden puskaporát, mert ezután az aradiak kerültek fölényben és végig a kolozsvári kapu előtt tanváznak. Az U. védelem egy aradi támadást csak kornerra tud menteni. A sarokrugást Neteda jól végzi és a labdát Marianut éri el és ügyes fejessel beállítja a végeredményt. Amikor a bíró a mérkőzés végét jelzi, mindenki örömittasan éljenzi azt a csapatot, amely első izben eljuttatta Aradváros színeit az országos bajnokság döntőjéig.

A Glória-CFR jól játszott.

A Gloria-CFR minden embere dícséretre méltó lelkesedéssel játszott és így a várt győzelem nem maradhatott el. A csapat legjobb része a védelem volt. Huszti—Albu hátvéd-pár kifogástalanul oldotta meg feladatát. A kapuba Drecin kevés munkáját jól végezte. A Cosma—Faur—Netea hálftrió úgy támadásban, mint védelemben jól működött. A csatársorból a belső hármas mutatkozott akcióképesnek ezen a mérkőzésen. Tisza és Ignaszélsők mérsékelt teljesítményt nyújtottak, de mégis kielégítő játékot mutattak.

A vendégek.

A vendégek technikásak voltak, de csapatukból hiányzott a lendület, ami győzelemre vezetne volna. Puscariu—Docu, Ghilezean-védelem átlagon aluli teljesítményt nyújtott. Cichi—Giurgiu—Sztanojev-hátsor sem mutatott különösebb játékot. Humade—Guga—Marschall—Rosenfeld—Surlasiu támadókvintetben nem volt elég lendületről elérésére.

A bíró.

Morar Teofil dr. bíró a mérkőzést kissé kiengedte a kezéből, ami udvariasságra hajló játékot vont maga után. Más különben a népszerű Tofi ítéletei meggondoltak és higgadtak voltak.

Este bankett a Központban.

Este a Gloria-CFR vezetősége bankettet adott a kolozsvári vendégek és a győztes csapat tiszteletére. A banketten megjelent az aradi román társadalom számos előkelősége és a társegyesületek is képviseltették magukat.

O Az AAC súlyos veresége Nagyváradon. Nagyváradról jelentik NAC—AAC 5:1 (2:1). A NAC új akvizíciókkal, az AAC pedig tartalékolan indult a küzdelemben. Ezenkívül a 3-ik percben az AAC kapust lerugják. Így teljesen érthető az AAC súlyos veresége.

O A Hakoah győzött Lippán. Lippáról jelentik: Hakoah—LSC 5:3 (2:1). Az aradi csapat biztos győzelmet aratott a lippaiak felett.

O A TAC legyőzte a Kinizsit. Temesvárról jelentik: TAC—Kinizsi 4:3 (1:0). A temesvári ősrivalisok küzdelme a jobb halisorral rendelkezők győzelmével végződött.

O Gurahonti „Unirea“ fölényes győzelmet aratott az ujonnan alakult alvácai csapat felett. Az eredmény 5:2 volt, góllövők Curea (2), Chis (2), Dascan (1), illetve Miscutiu és Gazea 11-esből. Jók voltak Curea, Chis, Dascan és Morariu. A mérkőzést Lengyel Károly körültekintéssel vezette.

A magyar futball diadal-napja

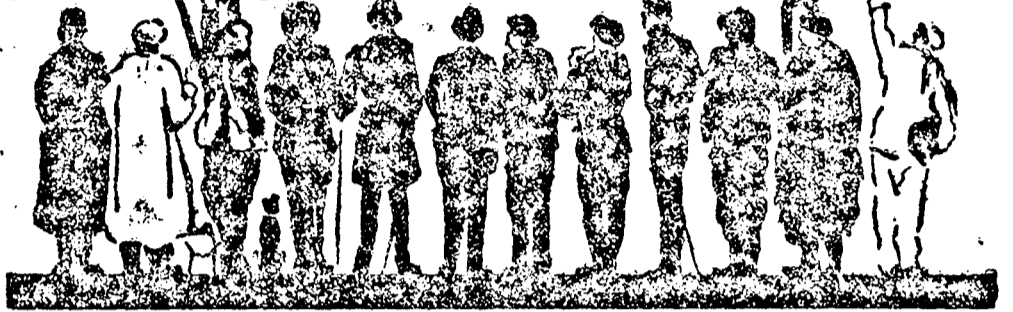
Az örök riválisok három fronton ütköztek meg. — Két mérkőzést a magyarok nyertek. — A harmadik összecsapás döntetlenül végződött.

Magyarország—Ausztria 2:1 (1:0)

Budapestről jelentik: A magyar professzionista válogatottnak sikerült teljesen rehabilitálnia magát az elszenvedett csúfos olasz vereségért, az osztrákok legyőzésével. Az osztrákoknak ugyanis sikerült legutóbb kétszer legyőzniük az olaszokat és a futball igazi mestereivel, az angolokkal döntetlent játszani.

PAGEOL

meggyógyítja önket

Gonorrhö, hólyaghurut, folyás, mirigygyulladás, szűkületek nyomtalanul eltűnnek. Tisztítja a húgyesövet és megszünteti a viszketésgépet. Szerezze be még ma fenti készítményt a legközelebbi gyógyszerertárból és a kívánt eredményt eléri.

A mérkőzés huszáros magyar rohamokkal indul. Kohut már a negyedik percben igazi bombagóllal megszerzi a vezetést.

Szünet után ismét a magyarok támadnak. A féldő közepén Turay hatalmas lövéséből második góljukat is elérik. Az osztrákok a becsületgólt az utolsó percben szerzik meg. Adalbrecht révén.

A magyar csapatban Mándi, Lyka, Kohut, de elsősorban Turay nyújtották a legjobbat. A magyar csapat a következő felállításban játszott: Fehér—Mándi, Fogoly III.—Lyka, Bukovai, Berkessy—Török, Vince, Turay, Toldi, Kohut.

Magyarország amatőrvalogatott — Ausztria amatőrvalogatott 2:1 (0:1)

Budapestről jelentik: Amatőr „Európa Kupa” mérkőzés keretében ütközött meg a két csapat. A magyaroknak sikerült revánsot venni az őszi vereségért. A vezető gólt Binder szerzi meg. A második félidőben a magyarok Rainay L. két góljával győznek.

Budapest—Bécs (2:2) 2:1

Bécsből jelentik: A négy város futballtornájának a magyar csapat az erkölesi győztése. Budapest ugyanis szombaton 6:1-re verte Krakót, amely vasárnap 5:1-re győzte le a Béccsel szemben előző nap 8:0 arányban alul maradt Zágrábot. A futballtorna döntő mérkőzése Budapest és Bécs

között 2:2 (2:1) arányban eldöntetlenül végződött.

O Összeállították a Hollandia ellen szereplő magyar csapatot. Budapestről jelentik: A MLSz. válogató bizottsága a következő csapatot állította ki a hollandok ellen: Aknai—Mándi, Fogoly III.—Lyka II., Bukovay, Berkessy—Drössler, Takács II., Turay, Toldi, Kohut.

O A Vasas legyőzte az osztályozóban az Attilát. Miskolcra jelentik: A Vasas meglepetésszerű, de megérdemelt győzelmet aratott az Attila felett, az osztályozó mérkőzések első fordulójában.

O Budapesti atléták győzelme a Berliniek felett. Berlinből jelentik: A Berlin—Budapest városközi ötödik atlétikai mérkőzés 56:44 arányban a magyar atléták győzelmével végződött. Részletes eredmények: 100 m.: 1. Raggambi 10.9 másodperc. 400 m.: 1. Barsi 49 másodperc. 1500 méter: 1. Szabó 4 perc 03 másodperc. 5000 méteres síkfutás: 1. Kohn (Berlin) 15 perc 37.4 másodperc. Négyezer száz méteres staféta: 1. Budapest (Nagy, Solt, Paku, Raggambi) 42.8 mp. 110 méteres gátfutás: 1. Bechnitz (Berlin) 15.9 mp. 800 m.: 1. Schwertfeger (Berlin) 1 perc 56 másodperc. Távolugrás: 1. Mayer (Berlin) 7 méter 4 centiméter. Magasugrás: Késmárky 185 centiméter. Diszkoszvetés: 1. Marvalits 46 méter 46 centiméter. Súlydobás: 1. Daranyi 14 m. 89 cm.

KÖZGAZDASÁG

Meghíusultak a német—román kereskedelmi tárgyalások

Bucuresti. Ipari és kereskedelmi miniszteri körökből nyert értesülésünk szerint a német—román kereskedelmi tárgyalások véglegesen meghíusultak. Amennyiben a német kormány megbízásából a tárgyaló bizottság

tíz napon belül újabb javaslattal nem áll elő, úgy tíz napon belül a német árukra véglegesen érvényesítik az általános vámtarifa rendelkezéseit.

Csődöt kértek az Ujaradi Takarékpénztár ellen Egy 35 ezer lejes betétes felborította a moratórium ügyét

(Arad, június 2.) Több ízben ismertettük azokat a körülményeket, amelyek az Ujaradi Takarékpénztárt súlyos krízisbe kergették. Legutóbb megemlítettük, hogy a pénzüzet moratórium formájában akar megőyezni betéteseivel. Az Ujaradi Takarékpénztár igazgatósága a bank státusának alapos áttanulmányozása után arra a meggyőződésre jutott, hogy három esztendő leforgása alatt képes csupán eleget tenni fizetési kötelezettségének. Miután a betéteseknek egy igen tekintélyes része bizalommal viseltetett dr. Hemmeln János igazgató és az igen jó bonitású igazgatóssággal szemben, a nagybetétesekkel sikerült is

a megállapodás.

A tárgyalások során azonban kiderült, hogy a kisbetétesek hosszasan tartják a háromesztendő moratóriumot és csupán két évet akarnak engedélyezni a pénzüzetnek, hogy kötelezettségének eleget tegyen. A bank igazgatósága erre sorra vette a kisbetéteseket és ilyen formán igyekezett meggyőzni őket arról, hogy a takarékpénztárnak szüksége van a három éves moratóriumra. Ugylátszik azonban, hogy ennek az akciónak sem volt teljes sikere, miután az Ujaradi Takarékpénztár egyik kisbetétese, Griesler Györgyné dr. Köves László aradi ügyvéd utján 35 ezer lej be-

hajthatatlan követelése erejéig csődöt kért a pénzüzet ellen. Az aradi törvényszék kereskedelmi osztálya legközelebb érdemleges döntést hoz a csödkérelm ügyében.

= Románia vasipari piacot keres Oroszországban. Több romániai vasipari vállalat kísérletet tett, hogy Oroszországgal kapcsolatot teremtsen bizonyos ipari termékek értékesítésére nézve. A támogatódzás végső célja, hogy Oroszország és Románia között gazdasági kapcsolatokat hozzanak létre. Mivel az ezirányban tett lépések magánjellegűek, a bel-földi érdekelt körök is csak kefélő uton szerezhettek tudomást róla. A kísérlet kimenetelét egyebekben az érdekelték pesszimizmusával nézik.

= A Cassa Autonoma 222 ezer játszma látkártyát rendel. Mint ismeretes, a Cassa Autonoma kártyagyár létesítését tervezte. A terv megvalósítása azonban haladékok szennvedett, így a Cassa Autonoma július 15-re 222 ezer játszma különféle kártya beszerzésére árlejtést írt ki. Ez a kártyamennyiség 1930. november 1-től 1931. június 1-ig szállítandó le.

= A nemzetközi kukoricamolym-kutatók budapesti kongresszusa. Budapestről jelentik: Amerikában több ezer holdon pusztítja a tengeri-termést a kukoricamolym. Ezért nagy összegű amerikai alapítvány szolgálja azt a célt, hogy felfedezzék a molym kipusztításának módját. Tizenkét európai állam egyeteme és élet-tani intézete foglalkozik e kérdésnek tanulmányozásával és a nemzetközi kukoricamolym-kutatók társasága tavaly Párisban tartotta első ülését. Ezidén Budapest e kongresszus színhelye s ma délelőtt volt a kongresszus ünnepies megnyitása. M a v é r János földmivelésügyi miniszter nyitotta meg a kongresszust, aki örömmel üdvözölte Elinger tanárt, Amerika képviselőjét. Elinger tanár magyar nyelvű beszédben köszönte meg az üdvözlést.

= Csak a söradó mérséklése olcsóbbítja a sört. Az Erdélyi és Bánáti Sörgyárosok Egyesülete május 30-án és 31-én Kolozsváron közgyűlést tartott. A közgyűlésen napirendre kerültek a romániai söripar aktuális problémái. Ugy a megjelenő sörgyárosok, mint a vendéglősök kölcsönösen kötelezték magukat az árnyegállapítások pontos betartására, mert ettől remélik a megcsappant sörfogyasztás emelkedését. A közgyűlésen az az álláspont alakult ki, hogy a sör árának további leszállítására csak úgy lehet gondolni, ha az állam mérsékli a söradót, mert a jelenlegi állapotok mellett, az állam söradóbevételére sok millióval alatta fog maradni a költségvetésben előirányzott összegnek.

= Külföldi pénzhitelek mentesek a tőkekamatadó alól. A pénzügyminiszteri rendeletet adott ki, amely szerint azok a pénzüzetek, amelyek külföldi intézetektől vesznek hitelet igénybe, a külföldi hitelek után nem tartoznak tőkekamatadót fizetni, ha az igénybe vett hitel kamatába nem haladja meg a 10 százalékot. A tőkekamatadó vallomásokat ezentul is félévénként (február 28-ig, illetve augusztus 1-ig) kell a pénzügyvizsgálatosághoz betértesíteni.

= Az angol védővámpolitika terjedése. Londonból jelentik: A manchesteri kereskedelmi és iparkamara megszavaztatta tagjait a szabadkereskedelem kérdésében. A tagok közül 607-en szavazták a szabadkereskedelem mellett, 986-an az ipari védővámok mellett és 232-en az általános védővámok mellett. Ez a szavazás azért fontos, mert Manchester mindig a szabadkereskedelem hazája volt.

A Roth és Kormos bankház bukása a törvényszék előtt

Egy hónapig fog tartani a főtárgyalás.

(Budapest, június 2.) Néhány év előtt nagy feltűnést keltett Roth Armin és Kormos Géza magánbankházának bukása. A bukás következtében rengeteg feljelentés érkezett a bankház tulajdonosok ellen és az ügyészség 28 rendben sikkasztás, csalás és utlevélhamisítás címen emelt ellenük vádat, megállapítva, hogy 15 milliárd erejéig károsították meg üzletfeleiket. A büntetőtörvényszék ma kezdte meg ebben az ügyben a főtárgyalást, amely a tanak nagy száma miatt legalább egy hónapig fog tartani. Ma Rothot és Kormost halgatták ki, akik azzal védekeztek, hogy a bankház összeomlását a dekonjunktúra okozta s ezért ők nem felelősek.

